

***Привреда Босанске Крајине 1878–1941. Зборник радова,
Архив Републике Српске [и] Удружење архивских радника
Републике Српске, Бањалука 2018, стр. 446***

С циљем да се што боље расвијетли и упозна привредни живот Босанске Крајине и Бањалуке, Архив Републике Српске је организовао научни скуп под називом "Привреда Бањалуке и Босанске Крајине у настанку и развоју капитализма 1878–1941". Скуп је одржан у Бањалуци, у малој вијећници Банског двора 18. и 19. априла 2013. године и био је дио програма којим је Архив обиљежавао 60 година постојања. На скупу су учествовала 33 излагача, како из научних и културних установа Републике Српске тако и из околних држава, и општој теми привредне историје приступили из више научних области. Из тог разлога скуп је с правом добио регионални значај и карактер једне мултидисциплинарне конференције.

У априлу 2018. године, поводом обиљежавања 65 година организоване архивске дјелатности, Архив Републике Српске и Удружење архивских радника Републике Српске су издали зборник радова са овог скупа под називом "Привреда Босанске Крајине 1878–1941". Уредник зборника је Владан Вуклиш а штампан је у штампарији "Графид" д. о. о. Бањалука.

Зборник садржи 18 историјских студија, уз уводну расправу проф. др Ђорђа Микића, *Богатство привреде и сиромаштво друштва у капитализму Босанске Крајине и Врбаске бановине*, стр. 11–30, и два прилога из архивистике: Верица М. Стошић, *Привреда Босанске Крајине у фондовима и збиркама Архива Републике српске 1878–1941: тематски водич*, стр. 389–414, и прилог Радована Пилиповића и Видосаве Ераковић, *Персонални расходи Епархије Бањалучке 1935–1937*, стр. 415–446.

Историјске студије можемо подијелити у три групе и то по временским оквирима у којима се предметна студија бави одређеним питањем.

Прву групу чине радови који се односе на аустроугарски период:

- Драгиша Д. Васић, *Основне одлике индустријализације Босанске Крајине до 1918. године*, стр. 31–63;
- Ivan Balta, *Kolonizacija stranaca iz ostalih zemalja Austro-Ugarske u Bosansku Krajinu*, стр. 64–79;

- Милан Р. Вујовић, *Банкарство у Херцеговини и Босанској Крајини за време аустроугарске окупације*, стр. 80–93;
- Јелена Вожић, *Друштвено-економски аспекти изградње и Ванјој Луци и аустроугарском периоду*, стр. 94–114;
- Бошко М. Бранковић, *Оснивање друштава и удружења у Босанском Петровцу крајем 19. и почетком 20. вијека*, стр. 115–125 и
- Боривоје Милошевић, *Економске прилике у Босанској Крајини током Првог свјетског рата*, стр. 154–170.

Затим долазе радови чији се предмет интересовања протеже на цјелокупан посматрани период и обухвата вријеме аустроугарске окупације и период Краљевине СХС/Југославије:

- Bratislav Teinović, *Privredna oaza banjalučkih trapista (1869/78–1941)*, стр. 126–141;
- Emin Mesić, *Uloga i značaj porodice Jovanović u razvoju drvne industrije srednjeg Pounja 1878–1941*, стр. 142–153;
- Ђорђе Микић, *Савременост новчарства у капитализму Босанске Крајине (1878–1941)*, стр. 171–203 и
- Горан Р. Ђуран, *Просвјета у Босанској Крајини 1878–1941 (са посебним освртом на стручне школе)*, стр. 321–332.

Трећу групу чине радови који се односе на период Краљевине СХС, односно Краљевине Југославије:

- Владан Вуклиш, *Радништво у Босанској Крајини 1918–1941: нацрт за једну социјалну историју*, стр. 204–240;
- Владан Виријевић, *Рударство Босанске Крајине 1918–1941*, стр. 241–251;
- Драга Мاستиловић, *Индустрија Врбаске бановине*, стр. 252–269;
- Гојко Маловић, *Изградња и обнова државних путева у Босанској Крајини - између два свјетска рата*, стр. 270–302;
- Жељко Савановић, *Задругарство у Срезу Сански Мост за вријеме Краљевине Југославије*, стр. 302–320;
- Нада Петровић, *Државна трговачка академија у Бањалуци 1931–1941: Прилог историји привредног школства*, стр. 333–350;
- Маријана Тодоровић Билић, *Осврт на бањски туризам у Бањалуци и околини тридесетих година 20. вијека*, стр. 351–363 и
- Ђурђија Боровњак, Марта Вукотић Лазар, *Индустријска архитектура Бањалуке и значај јавних објеката у процесу модернизације (у прилогу два нереализована пројекта мало познатих жена архитеката)*, стр. 363–388.

Радови Зборника на основу одговарајућих облика научне анализе и синтезе освјетљавају нека битна питања из привредног живота Босанске Крајине и представљају несумњиво научну тековину. Зборник даје значајан допринос познавању, како сам назив скупа каже "настанка и развоја капитализма" на

овим просторима у периоду аустроугарске окупације и Краљевине СХС/Југославије и свакако даје подстицај за даље и дубље истраживање многих других привредних и друштвених питања Босанске Крајине.